

Інструкція №9

з охорони праці при проведенні демонстраційних дослідів з біології

1. Загальні положення

1.1. До проведення демонстраційних дослідів з біології можуть бути допущені тільки вчителі, які пройшли попередній і черговий медичні огляди, вивчили цю **інструкцію з охорони праці при проведенні демонстраційних дослідів з біології**, пройшли вступний інструктаж з охорони праці.

Учні до проведення демонстраційних дослідів не допускаються.

| 1.2. Небезпечними факторами при проведенні дослідів з біології можуть бути:

- можливість отримати хімічні опіки при необережному поводженні зі спиртовками;
- небезпека виникнення порізів і уколів рук при недбалому поводженні з лабораторним посудом, ріжучим та колючим інструментом;
- ймовірність отруєння отруйними рослинами, грибами і отруйними речовинами.

1.3. Для запобігання виникненню пожежі, кабінет біології слід обладнати первинними засобами пожежогасіння. У доступному місці повинні бути розміщені: вогнегасник пінний і вуглекислий, ящик з піском, а також медична аптечка для надання первинної допомоги потерпілим.

1.4. У разі отримання травми слід надати першу допомогу потерпілому, повідомити про це адміністрацію школи, при необхідності організувати звернення потерпілого до найближчого медичного закладу.

1.5. Після проведення демонстраційних дослідів слід обов'язково ретельно вимити руки з мілом.

1.6. Під час роботи необхідно дотримуватися всіх вимог *інструкції з охорони праці при демонстраційних дослідах з біології* в кабінеті біології школи.

2. Вимоги безпеки перед початком демонстраційних дослідів

2.1. Перед початком проведення демонстраційних дослідів слід підготувати необхідне для проведення дослідів обладнання, інструменти, препарати, оцінити їх справність, перевірити цілісність лабораторного посуду та приладів із скла.

2.2. Перевірити наявність та справність первинних засобів пожежогасіння, а також укомплектованість медичних аптечок необхідними медикаментами і перев'язувальними засобами.

2.3. Проводити демонстраційні досліди небхідно, попередньо надівши спеціальний одяг, за необхідності, використовувати засоби індивідуального захисту.

3. Вимоги безпеки під час демонстраційних дослідів з біології

3.1. Під час проведення демонстраційних дослідів з біології необхідно дотримуватись даної інструкції з охорони праці при проведенні демонстраційних дослідів у кабінеті біології школи.

3.2. При використанні в роботі ріжучих і колючих інструментів (скальпелів, ножиць тощо) слід дотримуватися обережності, акуратно брати інструменти тільки за ручки, неприпустимо направляти їх загострені частини на себе або на школярів.

3.3. Дотримуватися обережності при виконанні робіт з використанням лабораторного посуду і приладів із скла. Тонкостінний лабораторний посуд необхідно закріплювати в затисках штативів обережно, злегка повертаючи навколо вертикальної осі або переміщуючи вгору-вниз. Щоб уникнути можливого отримання порізів пальців, слід брати предметні скельця за край.

3.4. При користуванні спиртівкою для нагрівання рідин, слід обов'язково дотримуватись акуратності:

- берегти одяг і волосся від займання;
- не запалювати одну спиртівку від іншої;
- не витягувати із спиртівки після її запалювання пальник з гнотом;
- не задувати полум'я ротом, а гасити, накривши спеціальним ковпачком.

3.5. При нагріванні рідини у пробірці або колбі, необхідно брати спеціальні тримачі (штативи), отвір пробірки або шийку колби ні в якому разі не направляти на себе і на учнів, не нахилятися над судинами і не заглядати всередину.

3.6. Під час нагрівання скляних пластинок, слід спочатку рівномірно прогріти всю пластинку, а потім тільки вести місцевий нагрів.

3.7. Кип'ятіння гарячих рідин на відкритому вогні суворо забороняється.

3.8. Дотримуватися обережності при поводженні з лабораторним посудом та скляними приладами, не кидати, не вдаряти їх.

3.9. Використовуючи розчини кислот і лугів, треба наливати їх тільки в скляний посуд, не допускаючи попадання їх на шкіру, очі та одяг.

3.10. Працюючи з твердими хімічними реактивами, не можна брати їх незахищеними руками, ні в якому разі не пробувати на смак, а для проведення досліду набирати лише неметалевими спеціальними ложечками.

3.11. Необхідно дотримуватися обережності при роботі з вологими та сухими препаратами, неприпустимо давати учням торкатися руками або нюхати отруйні рослини, гриби і колючі рослини.

3.12. Під час роботи необхідно підтримувати порядок на демонстраційному столі, не захаращувати його сторонніми предметами.

4. Вимоги охорони праці після закінчення демонстраційних дослідів у кабінеті біології

4.1. Необхідно привести в порядок робоче місце, прибрати в шафи лаборантської кімнати обладнання, прилади, інструменти, препарати.

4.2. Відпрацьовані водні розчини реактивів не можна зливати в каналізацію. Їх зливають у спеціальний скляний посуд місткістю не менше трьох літрів, який щільно закривається кришкою, для подальшого їх знищення.

4.3. Потрібно провітрити кабінет біології, зняти спеціальний одяг та ретельно вимити руки з милем.

5. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення розливу легкозаймистих рідин і їх зайнанні, організувати вихід учнів з кабінету, повідомити про пожежу до найближчої пожежної частини за телефоном 101, приступити до гасіння осередку пожежі за допомогою наявних первинних засобів пожежогасіння.

5.2. У разі, якщо був розбитий лабораторний посуд або прилади зі скла, заборонено збирати їх осколки незахищеними руками, а використовувати для цього щітку та совок.

5.3. При отриманні травми, треба негайно надати потерпілому першу допомогу, повідомити про подію адміністрації навчального закладу та, при необхідності, забезпечити відправку постраждалого до найближчого медичного закладу.

*Інструкцію розробив відповідальний
за охорону праці закладу*

T. Мінчева

З інструкцією ознайомлений (а)

«____» 20 ____р.

(прізвище, ім'я)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

(підпис)

(прізвище, ім'я)

(підпис)